

מדינת ישראל

משרד התחבורה
והבטיחות בדרכים

לשכת סמנכ"ל בכיר תנועה
אגף הרכב ושירותי תחזוקה
מחלקת ניידות
ת.ד. 80, בית דגן 50250
טל': 03-9545423
פקס: 03-9545449
תאריך: י"א באייר, התשע"ח
26 אפריל 2018
סימוכין: 08325818

הוראות נוהל 16/2005	הפעלת מאזנים ניידים	בתוקף מתאריך 6/9/2005 עדכון 1 – 26/4/18
--------------------------------	----------------------------	--

1. מבוא:

נוהל זה בא להסדיר את נוהל הפעלת המאזנים הניידים בצדי הדרך. חשיבות הבדיקות למנוע הריסת תשתיות; גרימת נזק למערכת המתלים, ההיגוי, הצמיגים והשלדה של הרכב. מרחק הבלימה ברכב הנוסע עם עומס יתר גדל כתוצאה מעומס יתר על מערכת הבלמים.

2. מטרות:

- א. איתור ומניעת נסיעתו של רכב הנע על הכביש עם עומס יתר.
- ב. מניעת המשך נסיעתו של רכב הנע עם עומס יתר של 15% ומעלה ממשקלו הכולל המותר והמהווה סכנה למשתמשים בדרך.
- ג. שקילת רכב משא המיועד להובלת מטען.

- ד. "משאית שקילה" – משאית של משרד התחבורה המשמש לבדיקת דיוק המאזניים.
- ה. "משטח מאזניים" – משטח המיועד להעמדת גלגלי הסרן הנשקל על גבי המאזניים.
- ו. "מאזני גשר" – מאזניים נייחים לשקילת רכב.
- ז. "ראש שקילה" – מכשיר המקבל את נתוני השקילה ומעבירם לצג המחשב.
- ח. "מטמר" – רכיב אלקטרוני המשמש לאיסוף נתוני משקל ממשטח השקילה והעברתם לראש השקילה.
- ט. "רצועות מתיחה" – משמשות למניעת תזוזה של משטחי המאזניים.
- י. "מד שיפוע" – מכשיר המשמש לבדיקת השיפוע הרוחבי של הכביש.
- יא. "סרן" – ציר או מערכת צירים המורכבים לרוחבו של הרכב הנושאים גלגל או גלגלים המעבירים את משקל הרכב על פני הדרך (כהגדרתו בתקנות התעבורה, התשכ"א - 1961).
- יב. "משקל כולל מותר" – המשקל העצמי בתוספת משקל האנשים והמטען שהתירה רשות הרישוי לרכב הנדון להסיע או להוביל (כהגדרתו בתקנות התעבורה, התשכ"א - 1961).
- א. "גנרטור" – מכשיר ההופך אנרגיה מכנית לאנרגיה חשמלית.
- ב. "משאית" – רכב מנועי המוגדר ברשיון הרכב כ"משא" או כ"מסחרי".
- ג. "תומך" – רכב מנועי המיועד לתמוך ולגרור נתמך (כהגדרתו בתקנות התעבורה, התשכ"א - 1961).
- ד. "נתמך" – גרור הבנוי כך שחלקו הקדמי נח על התומך (כהגדרתו בתקנות התעבורה, התשכ"א - 1961).
- ה. "גרור" – רכב שאינו רכב מנועי המיועד לפי מבנהו להיגרר ע"י רכב מנועי מאחוריו בין שהוא משמש ובין שאינו משמש להובלה, למעט רכב צידי (כהגדרתו בתקנות התעבורה, התשכ"א - 1961).
- ו. "בוחן" – אדם שנתמנה בכתב ע"י רשות הרישוי להיות בוחן לעניין הפקודה והתקנות לפיה כולן או מקצתן.

- ז. "ראש צוות" – בוחן של משרד התחבורה האחראי מקצועית על פעילות הניידת ובעל הסמכות השלטונית לנקוט באמצעים כנגד הנהגים שברכבם נמצאו ליקויים.
- ח. "אימות דיוק" "אימות דיוק מחדש" – כמשמעותם של מונחים אלה בפקודת המשקולות והמידות 1947.
- ט. "מפקח" – המפקח על משקלות ומידות, שמונה על ידי שר המסחר והתעשייה בהתאם לסעיף 6(1) לפקודת המשקולות והמידות 1947.
- י. "מבקר משקלות ומידות" – אדם שהוסמך על ידי המפקח, לפי סעיף 6(2) לפקודת המשקולות והמידות, 1947 לבצע אימות דיוק ואימות דיוק מחדש.
- יא. "תעודת אישור" – תעודה המאשרת תוצאותיה של בדיקת אימות דיוק או אימות דיוק מחדש לפי סעיף 7(2) לפקודת המשקולות והמידות, 1947.
- יב. "מנוף" – מתקן המיועד להרמה והורדת מטענים וציוד המותקן על גבי משאית השקילה/גרור.

4. הנוהל כולל

- א. תנאי הצבת המאזניים ותנאי דיוק.
- ב. נוהל פריסת וחיבור המאזניים.
- ג. בדיקת דיוק המאזניים.
- ד. נוהל השקילה.
- ה. כללי בטיחות בהפעלת מאזנים.
- ו. נספחים.

א. תנאי הצבת המאזניים

המאזניים יוצבו על כביש ששיפועו לרוחב לא יהיה יותר מ- 3° (במידה ושיפועו הרוחבי של הכביש עולה על 3° אין לפרוס את המאזניים). יש להקפיד ששני חלקי המאזניים יהיו מקבילים כך שהגלגל (או הגלגלים) הימני של הרכב הנשקל יעלה על המאזניים באותו זמן שיעלה הגלגל השמאלי. את שיפוע הכביש יש למדוד בעזרת מד שיפוע דיגיטלי. ולציין בתעודת עובד ציבור את תוצאת המדידה.

א1. אימות דיוק/ אימות דיוק מחדש

בדיקת אימות דיוק/ אימות דיוק מחדש תעשה פעם אחת בשנה ע"י מבקר משקלות ומידות. הצוות יודא, כי קיימת תעודת אישור חתומה ע"י מבקר משקלות ומידות (נספח 1) בצרוף תעודת עובד ציבור (נספח 2) חתומה ע"י מבקר משקלות ומידות של משרד התעשייה והמסחר המתייחסת למאזניים אותם מבקשים להפעיל כאשר בדיקת "אימות הדיוק" או "אימות הדיוק מחדש" נעשתה בזמן של פחות משנה לפני מועד ההפעלה הנוכחי של המאזניים.

עותקים מצולמים יוכנו מראש, ראש הצוות יאשר בחותמת התאמתם למקור, ולאחר בדיקת המקור ימסרו לשוטר בהתאם לסעיף 12 לנוהל זה.

ראש הצוות של משרד התחבורה יבדוק כל יום לפני תחילת העבודה ובסיומה את דיוק המאזניים בעזרת משאית שקילה (כפי שיפורט בפרק ג).

משקל משאית השקילה יהיה לא פחות מ- 3,900 ק"ג בפועל. ויעשו 2 שקילות בתחילת יום העבודה. המאזניים יחשבו כמתאימים לבדיקות במידה ולא תהיינה סטיות בין שקילה לשקילה.

ב. פריסה וחיבור של המאזניים

- א. בדוק שיפוע רוחבי של הכביש שלא יעלה על 3° במקום שבו יוצבו משטחי המאזניים בעזרת מד שיפוע דיגיטלי.
- ב. חבר כל שני משטחי מאזניים אחד לשני בעזרת הברגים עם לוחית החיבור וחזק ברגי מתמרים.

- ג. הצב צמד משטחים אחד במקביל לצמד השני ובדוק מקבילותם בעזרת סרט מדידה (המרחק בין הנקודות החיצוניות של משטחי המאזניים לא יעלה על 2.60 מטר).
- ד. בכדי למנוע תזוזת משטחי המאזניים יש להשתמש ברצועות מתיחה.
- ה. חבר את הכבלים כל תקע לשקע אשר במשטח המאזניים.
- ו. חבר תקע בכבל הארוך ביותר לשקע אשר בראש השקילה.
- ז. חבר מדפסת, מחשב נייד, ראש שקילה למקור מתח חשמלי (גנרטור).
- ח. הדלק גנרטור.
- ט. הדלק מחשב, מדפסת וראש שקילה.
- י. המתן להופעת הספרה 0 בצג שבראש השקילה.
- יא. בצע בדיקת דיוק המאזניים בעזרת משאית השקילה (עפ"י המפורט בסעיף 1א).
- יב. ויפרט את תוצאות השקילות שביצע (נספח 5).
- יג. בסיום יום העבודה יש לבצע בדיקת דיוק המאזניים כפי שבוצע בתחילת יום העבודה. ראש הצוות ימלא את תוצאות השקילות שבוצעו בסיום יום העבודה בתעודת עובד ציבור "ביצוע בדיקת אימות דיוק המאזניים" (נספח 5), יחתום על התעודה וימסור אותה לשוטר.
- יד. אם תוצאת בדיקת דיוק המאזניים בסוף היום אינה זהה לבדיקת הדיוק בתחילת יום העבודה יש להודיע זאת לשוטר ולמנהל מחלקת הניידות ולבטל את הדוחות שנרשמו באותו היום.
- יז. בסיום יום העבודה יש להפיק את הדוחות כדלהלן:
- טו. דוח סיכום פעילות + העתק לשוטר (נספח 9)
- טז. דוח סיכום שקילות + העתק לשוטר (נספח 10)
- יז. דוח פירוט שקילות (נספח 11)
- יח. ראה צילום המאזניים וחלקיהם (נספחים 12,13,14)

ג. בדיקת משאית השקילה

אחת לחודש בכל ראשון לחודש או בתאריך הסמוך לתחילת החודש, יש לשקול את משאית השקילה במאזני גשר שנתנה להם תעודת אישור בתוקף מהיחידה למידות ומשקולות של משרד הכלכלה, והתוצאה תשמש לבדיקת דיוק המאזניים ביום ביצוע השקילות.

העתק תעודת השקילה החודשית של משאית השקילה במאזני גשר (נספח 3) יש לצרף לתעודת עובד ציבור "שקילת משאית השקילה בתחילת חודש" (נספח 5), אשר יוכנו מראש לאחר שראש הצוות בדק התאמתם למקור, עותקים מצולמים וחתומים בחותמת "העתק מתאים למקור" של תעודת השקילה תעודת עובד ציבור וטופס ציוד ואביזרים שפורקו ממשאית השקילה (נספח 6) ימסרו לשוטר בתחילתה של כל משמרת.

יש להקפיד בזמן שקילת משאית השקילה במאזני הגשר לבצע רישום הציוד אשר פורק ממשאית השקילה הטופס "ציוד ואביזרים שפורקו מהניידת לכויל המשקל" (נספח 6) לצורך בדיקת אימות דיוק. אותה רשימה תשמש לבדיקת משאית השקילה כל יום בתחילת העבודה ובסיומה.

ג1. תהליך בדיקת דיוק המאזניים

בכל יום יבצע ראש צוות הניידת בעזרת משאית השקילה בדיקה של דיוק המאזניים פעמיים ביום:

- אחת בתחילת יום העבודה.
- אחת בסיום יום העבודה.

הבדיקה תיעשה באופן הבא:

- ראש הצוות יעלה את משאית השקילה על המאזניים וישקול אותה פעמיים ויוודא כי התוצאות זהות, ינפיק שתי דוחות שקילה וירשום בתעודת עובד ציבור את המשקל (נספח 5).
- הסטייה המותרת בין שקילות אלו לבין השקילה שבוצעה בתחילת החודש במאזני הגשר לא תעלה על 2%.

ד. שקילה

1. כאשר נעצרת משאית לשקילה, על הבוחן להורות לנהג לעצור עצירה מוחלטת לפני המאזניים.
2. ראש הצוות יודא כי ראש השקילה מורה על (0).
3. יש להזין את מס' רישוי המשאית הנשקלת ולאחר לחיצה על מקש ENTER יעלו פרטי המשאית על צג המחשב. יש לוודא שהמספר שהוזן זהה למספר ברישיון הרכב של המשאית.
4. יש לכוון את נהג המשאית הנשקלת בנסיעה איטית לעלות עם הגלגלים על צמד המשטחים. רק לאחר עצירה מוחלטת והתייצבות הספרות בראש השקילה יש לתת למחשב הוראה לביצוע שקילה.
5. יש לכוון את נהג המשאית הנשקלת לנסוע קדימה ולהעלות את הסרן האחורי על משטחי המאזניים ורק לאחר עצירה מוחלטת של המשאית וכאשר כל הגלגלים בסרן האחורי נמצאים על משטחי המאזניים יש לתת מחשב הוראה לביצוע שקילה.
6. ברכב המורכב מתומך ונתמך יש לשקול גם את הציר השלישי באותה צורה.
7. בסיום שקילת הצירים נקבל את סה"כ משקל המשאית.
8. במשאית שמחובר אליה גרור, יש לשקול את המשאית בנפרד ואת הגרור בנפרד.
9. משאית אשר משקלה אינו עולה על 5% מעל המשקל הכולל המותר, יתיר ראש הצוות לנהג להמשיך בנסיעה.
10. משאית אשר משקלה עולה על 5% מעל המשקל הכולל המותר המצוין ברישיון הרכב שלה, יש להפיק תעודת שקילה בשני עותקים ולהעביר להמשך טיפולו של השוטר.
11. יש לאמת את הנתונים המופיעים בתעודות השקילה ולבדוק, כי מס' המשאית והמשקל הכולל המותר שלה זהים לרשום ברישיון הרכב
- העתק אחד של תעודת השקילה של המשאית (נספח 7) יימסר לשוטר לצרוף לדו"ח.
- העתק שני יישאר בידי משרד התחבורה – יתויק בארכיון.

12. לדוח השוטר יש לצרף את המסמכים הבאים במקור או צילום עם חותמת "נאמן למקור" (ראש הצוות יאשר התאמת הצילומים למקור בחתימתו, לאחר בדיקת המקור):

- תעודת שקילה של משאית השקילה (נספח 7)
- תעודת עובד ציבור לשקילה של משאית נבדקת (נספח 8)
- תעודת שקילה חודשית של משאית השקילה במאזני גשר (נספח 3)
- תעודת עובד ציבור שקילה חודשית של משאית השקילה (נספח 5)
- תעודת אישור של מאזני הגשר (נספח 4)
- תעודת עובד ציבור בדיקת דיוק יומית למאזני הסרן באמצעות משאית שקילה (נספח 5)
- תעודת אישור של מאזני הסרן (נספח 1)
- תעודת עובד ציבור אימות דיוק/ אימות דיוק מחדש של המפקח מאזני הסרן (נספח 2)

ה. כללי בטיחות בהפעלת מאזנים

- במקום הפריסה יש להדליק את הפנסים המהבהבים שעל גג משאית השקילה, באחריות ראש צוות.
- לפני תחילת העבודה יש להציב שלטי אזהרה (האט + עצור). שלט האט כ- 100 מטר לפני ושלט עצור לפני מקום הצבת המאזניים.
- בכל זמן הפעלת המנוף משאית/גורר השקילה , אין להימצא בקרבתם .
- יש להיזהר מכלי רכב הנעים על הכביש, להתרחק ככל האפשר מנתיבי הנסיעה.
- בזמן הכוונת נהג, אין לעמוד לפני הרכב.
- העלאת והורדת רכב מהמאזניים תתבצע בנסיעה איטית ע"י הכוונת הבוחן ובאחריותו.
- נהיגה במשאית שקילה המחובר אליה גורר, לא תעלה על המהירות המותרת ובכל מקרה לא יותר מ-80 קמ"ש .

ערך: יוסי שנלר